SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2017/1225

2017 m. birželio 16 d.

kuriuo panaikinimas Sprendimas 2010/288/ES dėl perviršinio deficito Portugalijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 12 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

(1) 2009 m. gruodžio 2 d. Sprendimu 2010/288/ES ([1]), priimtu remiantis Komisijos rekomendacija, pagal Sutarties 126 straipsnio 6 dalį Taryba nusprendė, kad Portugalijoje susidaręs perviršinis deficitas. Taryba atkreipė dėmesį į tai, kad 2009 m. planuotas valdžios sektoriaus deficitas buvo 5,9 %, taigi viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Numatyta, kad valdžios sektoriaus bendroji skola (kuri nuo 2005 m. viršijo 60 % BVP Sutartyje nustatytą pamatinę vertę) 2009 m. sieks 74,5 % BVP;

(2) 2009 m. gruodžio 2 d., vadovaudamasi Sutarties 126 straipsnio 7 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 ([2]) 3 straipsnio 4 dalimi ir remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba pateikė Portugalijai skirtą rekomendaciją siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį ne vėliau kaip 2013 m. Taryba taip pat nustatė 2010 m. birželio 2 d. terminą, iki kurio turi būti imtasi veiksmingų priemonių;

(3) Portugalijos valdžios institucijoms paprašius Sąjungos, valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) finansinės pagalbos, Taryba suteikė finansinę pagalbą Portugalijai ([3]). Susitarimo memorandumą dėl specialių ekonominės politikos sąlygų Komisija ir Portugalijos valdžios institucijos pasirašė 2011 m. gegužės 17 d. Vėliau Taryba 2012 m. spalio 9 d. ir 2013 m. birželio 21 d. pateikė dvi naujas Portugalijai skirtas rekomendacijas pagal Sutarties 126 straipsnio 7 dalį, kuriomis pratęsė perviršinio deficito panaikinimo terminą atitinkamai iki 2014 ir 2015 m. Abiem atvejais Taryba laikėsi nuomonės, kad Portugalija ėmėsi veiksmingų priemonių, tačiau įvyko netikėtų nepalankių ekonominių įvykių, turėjusių didelį neigiamą poveikį viešiesiems finansams. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013 ([4]) 10 straipsnio 2 dalies a punktą Portugalijai netaikyta pareiga pateikti atskirą ataskaitą pagal perviršinio deficito procedūrą ir ji pateikė ataskaitą pagal savo makroekonominio koregavimo programą ([5]);

(4) 2016 m. liepos 12 d. pagal Sutarties 126 straipsnio 8 dalį Taryba nusprendė, kad Portugalija nesiėmė veiksmingų priemonių atsižvelgdama į 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendaciją. 2016 m. rugpjūčio 8 d. Taryba priėmė sprendimą pagal Sutarties 126 straipsnio 9 dalį, kuriuo Portugalija įspėjama, kad imtųsi deficito mažinimo priemonių, reikalingų perviršinio deficito padėčiai ištaisyti, ir jame nustatė naują deficito padėties ištaisymo terminą (2016 m.). Taryba taip pat nustatė 2016 m. spalio 15 d. terminą, iki kurio turi būti imtasi veiksmingų priemonių;

(5) 2016 m. lapkričio 16 d. Komisija padarė išvadą, kad Portugalija ėmėsi veiksmingų priemonių laikydamasi 2016 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos sprendimo pagal Sutarties 126 straipsnio 9 dalį;

([1]) 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos sprendimas 2010/288/ES dėl perviršinio deficito Portugalijoje (OL L 125, 2010 5 21, p. 44).

([2]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

([3]) 2011 m. gegužės 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai (OL L 159, 2011 6 17, p. 88).

([4]) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

([5]) Visi dokumentai, susiję su perviršinio deficito procedūra, pateikti adresu https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview_en.

(6) pagal Sutarčių prieduose pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros 4 straipsnį Komisija teikia šiai procedūrai vykdyti reikalingus statistinius duomenis. Taikydamos tą protokolą, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2009 ([1]) 3 straipsnį valstybės narės du kartus per metus, t. y. iki balandžio 1 d. ir iki spalio 1 d., turi pranešti valdžios sektoriaus deficito ir skolos statistinius duomenis ir kitus susijusius kintamuosius;

(7) Taryba turi priimti sprendimą panaikinti sprendimą dėl perviršinio deficito, remdamasi pateiktais statistiniais duomenimis. Be to, sprendimas dėl perviršinio deficito turėtų būti panaikintas tik jei pagal Komisijos prognozes numatoma, kad prognozės laikotarpiu deficitas neviršys Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės ([2]);

(8) remiantis Komisijos (Eurostato) duomenimis, pateiktais pagal Reglamento (EB) Nr. 479/2009 14 straipsnį, Portugalijai 2017 m. balandžio mėn. pateikus pranešimą ir remiantis 2017–2021 m. stabilumo programa ir Komisijos 2017 m. pavasario prognoze, daromos šios išvados:

— 2015 m. 4,4 % BVP (3,1 % BVP atėmus vienkartines priemones) pasiekęs valdžios sektoriaus deficitas 2016 m. buvo sumažintas iki 2,0 % BVP (2,3 % BVP atėmus vienkartines priemones). Palyginti su 2016 m. biudžete nustatytais tikslais, 2016 m. deficito sumažinimą iš esmės lėmė einamųjų išlaidų, visų pirma tarpinio vartojimo, apribojimas (– 0,9 % BVP) ir kapitalo išlaidų planų nevykdymas (– 0,5 % BVP), kurie su kaupu kompensavo pajamų (ir mokestinių, ir nemokestinių) trūkumą (1,1 % BVP);

— 2017–2021 m. stabilumo programoje, kurią Portugalijos Vyriausybė pateikė 2017 m. balandžio 28 d., planuojama, kad 2017 m. valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 1,5 % BVP, o 2018 m. – iki 1,0 % BVP. Komisijos 2017 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2017 m. deficitas bus 1,8 % BVP, o 2018 m. – 1,9 %, t. y. programos laikotarpiu liks mažesnis už 3 % BVP Sutartyje nustatytą pamatinę vertę. Tos projekcijos neapima bankų paramos priemonių, kurios neturi kelti pavojaus tvariam deficito sumažinimui, galimo deficitą didinančio poveikio;

— struktūrinis balansas, t. y. pagal ekonominį ciklą pakoreguotas valdžios sektoriaus balansas, atėmus vienkartines ir kitas laikinąsias priemones, 2016 m. pagerėjo 0,3 % BVP;

— dėl skolą didinančio atsargų ir srautų koregavimo bendrosios valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP nuo 129 % BVP 2015 m. padidėjo iki 130,4 % BVP 2016 m. Komisijos 2017 m. pavasario prognozėje numatoma, kad dėl pirminio pertekliaus skolos santykis sumažės iki 128,5 % 2017 m. ir iki 126,2 % 2018 m.;

(9) pagal Sutarties 126 straipsnio 12 dalį Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito panaikinamas, kai, Tarybos nuomone, perviršinio deficito padėtis atitinkamoje valstybėje narėje ištaisoma;

(10) Tarybos nuomone, perviršinio deficito padėtis Portugalijoje ištaisyta, todėl Sprendimas 2010/288/ES turėtų būti panaikintas;

(11) nuo 2017 m., t. y. kitų metų po perviršinio deficito panaikinimo, Portugalija turi užtikrinti Stabilumo ir augimo pakto prevencinės dalies reikalavimų laikymąsi ir tinkamu tempu turėtų toliau siekti savo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, kartu laikytis išlaidų kriterijaus ir atitikti skolos kriterijų pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 1a dalį,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Atlikus bendrą vertinimą daroma išvada, kad perviršinio deficito padėtis Portugalijoje ištaisyta.

([1]) 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 145, 2009 6 10, p. 1).

([2]) Atsižvelgiant į „Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo sąlygas bei stabilumo ir konvergencijos programų formos ir turinio gaires“, kurias Ekonomikos ir finansų komitetas priėmė 2016 m. liepos 5 d. ir kurios pateikiamos: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/legal_texts/index_en.htm.

2 straipsnis

Sprendimas 2010/288/ES panaikinamas.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

Priimta Liuksemburge 2017 m. birželio 16 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
E. SCICLUNA